

वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग: बाजाराच्या चक्रांमधून आणि म्युच्युअल फंडांमधून एक कालातीत रणनीती

क्रेसेंट एमएफडी (Crescent MFD) द्वारे

"वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग" ही एक गुंतवणूक धोरण आहे, ज्याला बेंजामिन ग्राहम आणि त्यांचे शिष्य वॉरेन बफे यांनी लोकप्रिय केले. यात त्यांच्या अंतर्गत मूल्यापेक्षा कमी किंमतीत उपलब्ध असलेल्या मालमत्ता खरेदी करण्यावर लक्ष केंद्रित केले जाते. हे धोरण या विश्वासावर आधारित आहे की बाजार अविवेकी असू शकतो आणि तात्पुरत्या किंमतीतील चढ-उतार नेहमी कंपनीच्या खऱ्या मूल्याला दर्शवत नाहीत. या धोरणाचे मूळ तत्त्व कायम असले, तरी बाजाराच्या वेगवेगळ्या आर्थिक चक्रांमध्ये त्याचा प्रभाव आणि यश लक्षणीयरीत्या बदलू शकते. म्युच्युअल फंडातून गुंतवणूक करतानाही हेच सत्य आहे.

1. मूळ तत्त्व: "सुरक्षिततेचे मार्जिन" शोधणे

वॅल्यू इन्व्हेस्टिंगचा मूळ गाभा म्हणजे "सुरक्षिततेचे मार्जिन" शोधणे. ग्राहम यांनी तयार केलेली ही संकल्पना, स्टॉकच्या अंतर्गत मूल्यामध्ये आणि त्याच्या बाजारातील किंमतीमध्ये असलेला फरक दर्शवते. सुरक्षिततेचे मोठे मार्जिन गुंतवणूकदाराला किरकोळ चुकीच्या गणनेतून आणि बाजारातील घसरणीतून संरक्षण देते.

उदाहरण:

समजा, कंपनी 'अ' एक स्थिर, फायदेशीर व्यवसाय आहे, ज्याचे मूल्य त्याच्या कमाई, मालमत्ता आणि भविष्यातील शक्यतांवर आधारित प्रति शेअर \$100 अपेक्षित आहे. परंतु, तात्पुरत्या बाजारातील घबराट किंवा नकारात्मक बातम्यांमुळे (उदा. पुरवठा साखळीतील अडथळा) त्याची किंमत \$60 पर्यंत घसरते. वॅल्यू इन्व्हेस्टर याला एक संधी म्हणून पाहतात आणि स्टॉक त्याच्या अंतर्गत मूल्यापेक्षा लक्षणीयरीत्या कमी किंमतीत खरेदी करतात.

2. तेजीत असलेल्या बाजारात वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग

सतत तेजीत असलेल्या बाजारात, जिथे मालमत्तांच्या किंमती साधारणपणे वाढत असतात, तिथे वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग काहीवेळा मागे पडते. वाढणारे स्टॉक्स, विशेषतः तंत्रज्ञान आणि इतर जास्त वाढीच्या क्षेत्रांमध्ये, लक्ष वेधून घेतात. या कंपन्यांचे मूल्य त्यांच्या भविष्यातील क्षमतेवर आधारित असते आणि गुंतवणूकदार त्यांच्या जलद विस्तारासाठी जास्त किंमत मोजण्यास तयार असतात.

- **परिणाम:** कमी कामगिरी: वॅल्यू स्टॉक्स, जे सहसा परिपक्व, कमी वाढणाऱ्या उद्योगांमध्ये (उदा. युटिलिटीज, ग्राहक वस्तू, वितीय) असतात, ते बाजारापेक्षा आणि विशेषतः वाढणाऱ्या स्टॉक्सपेक्षा कमी कामगिरी करू शकतात.

- **आव्हाने:** कमी मूल्यांकित कंपन्या शोधणे कठीण होते, कारण वाढत्या बाजारामुळे बहुतेक स्टॉक्सची किंमत वाढते. सुरक्षिततेचे मार्जिन कमी होते आणि गुंतवणूकदारांना अधिक संयम आणि शिस्त पाळावी लागते.

उदाहरण:

1990 च्या दशकाच्या शेवटी झालेल्या डॉट-कॉमच्या तेजीदरम्यान, सिस्को आणि मायक्रोसॉफ्टसारख्या तंत्रज्ञान स्टॉक्सने खूप मोठी वाढ पाहिली. वॉरेन बफे यांच्यासारख्या अनेक वॅल्यू इन्व्हेस्टरवर कोका-कोला आणि अमेरिकन एक्सप्रेससारख्या "जुने अर्थव्यवस्थेतील" स्टॉक्समध्ये गुंतवणूक केल्याबद्दल टीका झाली. नंतर बाजाराची घसरण झाल्यावर, त्यांच्या दृष्टिकोनाचे दीर्घकाळात महत्त्व सिद्ध झाले, पण कमी कालावधीतील कमी कामगिरी लक्षात घेण्याजोगी होती.

3. मंदी किंवा घसरणीच्या बाजारात वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग

या स्थितीत वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग खऱ्या अर्थाने चमकते. मंदीच्या बाजारात गुंतवणूकदारांची भावना नकारात्मक होते आणि मोठ्या प्रमाणात विक्री सुरू होते. मूलभूतपणे चांगल्या असलेल्या कंपन्यांच्या स्टॉकची किंमतही भीती आणि घबराटीमुळे घसरू शकते. असे वातावरण वॅल्यू इन्व्हेस्टरसाठी एक संधी असते.

- **परिणाम: भरपूर संधी:** मंदीचा बाजार कमी मूल्यांकित मालमतेचा मोठा साठा निर्माण करतो. ज्या कंपन्या आधी योग्य किंमतीत किंवा जास्त किंमतीत मानल्या जात होत्या, त्या आता सवलतीच्या दरात खरेदी केल्या जाऊ शकतात.
- **लवचिकता:** वॅल्यू स्टॉक्स, जे सहसा मजबूत ताळेबंद असलेल्या परिपक्व आणि स्थिर व्यवसायांचे प्रतिनिधित्व करतात, ते आर्थिक घसरणीदरम्यान अधिक लवचिक असतात. त्यांचे स्थिर रोख प्रवाह आणि लाभांश एक आधार प्रदान करतात.

उदाहरण:

2008 च्या आर्थिक संकटादरम्यान, शेअर बाजारात मोठ्या प्रमाणात विक्री झाली. जॉन्सन अँड जॉन्सन किंवा प्रॉक्टर अँड गॅबल सारख्या मजबूत मूलभूत तत्त्वे असलेल्या कंपन्यांच्या स्टॉकची किंमतही बाजारातील इतर स्टॉक्ससह घसरली. एक वॅल्यू इन्व्हेस्टर या स्थिर कंपन्यांना लक्षणीय सवलतीवर खरेदी करू शकला असता. त्याचप्रमाणे, वॉरेन बफे यांनी याच काळात गोल्डमन सॅक्समध्ये केलेली गुंतवणूक, जेव्हा बँकेचा स्टॉक अडचणीत होता, ती बाजारातील घबराटीचा फायदा घेऊन अनुकूल व्यवहार सुरक्षित करण्याचे एक उत्कृष्ट उदाहरण आहे.

4. बाजूला सरकणाऱ्या बाजारात (Sideways Market) वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग

बाजूला सरकणाऱ्या किंवा एकाच श्रेणीत राहणाऱ्या बाजारात, जिथे किंमती कोणत्याही स्पष्ट चढ किंवा उतारशिवाय चढ-उतार करतात, वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग विशेषतः प्रभावी असू शकते. बाजारातील मोठ्या प्रमाणात वाढ नसल्यामुळे, वैयक्तिक कंपनीच्या मूलभूत तत्वांवर लक्ष केंद्रित करणे महत्वाचे ठरते.

- **परिणाम:** मूलभूत विश्लेषण महत्वाचे: तेजीत असलेल्या बाजाराचा फायदा किंवा मंदीच्या बाजारातील घबराटीशिवाय, गुंतवणूकदाराची कंपनीच्या अंतर्गत मूल्याचे अचूक मूल्यांकन करण्याची क्षमता तपासली जाते.
- **नको असलेला क्षेत्र:** बाजूला सरकणाऱ्या बाजारात काही विशिष्ट क्षेत्रे किंवा उद्योग तात्पुरते दुर्लक्षित होऊ शकतात. वॅल्यू इन्व्हेस्टर याचा फायदा घेऊ शकतात.

उदाहरण:

2008 च्या संकटानंतरच्या वर्षांमध्ये, बाजारात अडखळत आणि बाजूला सरकणाऱ्या व्यापाराचा अनुभव आला. हा काळ वॅल्यू इन्व्हेस्टरसाठी दुर्लक्षित क्षेत्रांमध्ये चांगल्या कंपनी शोधण्यासाठी उत्कृष्ट होता. उदाहरणार्थ, एक चांगले व्यवस्थापन असलेली औद्योगिक कंपनी ज्याचा चांगला लाभांश आहे, ती बाजारात बाजूला सरकत असेल. एक वॅल्यू इन्व्हेस्टर, तिच्या ताळेबंद आणि रोख प्रवाहाचे काळजीपूर्वक विश्लेषण करून, तिला दीर्घकाळ टिकून राहणारी आकर्षक गुंतवणूक म्हणून ओळखू शकतो.

5. म्युच्युअल फंडात वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग कसे काम करते

बहुतेक किरकोळ गुंतवणूकदारांसाठी वैयक्तिक वॅल्यू स्टॉक्स निवडणे आव्हानात्मक असू शकते. इथेच वॅल्यू-शैलीचे म्युच्युअल फंड एक महत्वाचे साधन ठरतात. वॅल्यू फंड ही एक ओपन-एंडेड इक्विटी योजना आहे, जी वॅल्यू गुंतवणूक धोरण वापरते.

- **फंड मॅनेजरची भूमिका:** व्यावसायिक फंड मॅनेजर, विश्लेषकांच्या टीमच्या मदतीने, कमी मूल्यांकित कंपनी ओळखण्यासाठी गहन मूलभूत संशोधन करतात. ते कमी किमतीचे स्टॉक शोधण्यासाठी किंमत-ते-कमाई (P/E) गुणोत्तर, किंमत-ते-पुस्तक (P/B) गुणोत्तर आणि लाभांश परतावा यांसारख्या मेट्रिक्सचा वापर करतात.
- **विविधीकरण (Diversification):** एक वॅल्यू म्युच्युअल फंड विविध क्षेत्रांतील वॅल्यू स्टॉक्सचा एक विविधीकृत पोर्टफोलिओ ठेवतो, ज्यामुळे एकाच कंपनीत गुंतवणूक करण्याच्या जोखमीला कमी करण्यास मदत होते.
- **जोखीम व्यवस्थापन:** "सुरक्षिततेचे मार्जिन" या मूळ संकल्पनेवर फंडाचे धोरण आधारित असते, जे संभाव्य नुकसानापासून संरक्षण देण्याचे उद्दिष्ट ठेवते.

चक्रानुसार परिणाम (म्युच्युअल फंड):

- तेजीत असलेल्या बाजारात: एक वॅल्यू म्युच्युअल फंड वाढी-उन्मुख फंडापेक्षा कमी कामगिरी करू शकतो, परंतु तो अधिक स्थिर आणि कमी अस्थिर परतावा देतो. ICICI Prudential Value Discovery Fund किंवा Templeton India Value Fund सारखे फंड याचे उदाहरण आहेत, जे तेजीत असलेल्या बाजारात तंत्रज्ञान-आधारित फंडापेक्षा मागे पडले असतील.
- मंदीच्या बाजारात: वॅल्यू फंड अधिक लवचिक असतात. त्यांचे स्थिर आणि आर्थिकदृष्ट्या मजबूत कंपन्यांवर लक्ष केंद्रित असल्यामुळे त्यांना बाजारापेक्षा किंवा ग्रोथ फंडापेक्षा कमी

नुकसान होते. मंदीच्या काळात ही सापेक्ष चांगली कामगिरी धोरणाच्या संरक्षणात्मक स्वरूपावर प्रकाश टाकते.

- बाजूला सरकणाऱ्या बाजारात: फंड मॅनेजरची स्टॉक निवड करण्याची क्षमता महत्वाची ठरते. HSBC Value Fund सारखा फंड, ज्याचा उद्देश "स्वस्त इक्विटीज शोधणे आहे, ज्यामध्ये दीर्घकाळात चांगले जोखीम-समायोजित परतावा देण्याची क्षमता आहे," एकूण बाजार स्थिर असतानाही सकारात्मक परतावा देऊ शकतो.

शेवटी, वॅल्यू इन्व्हेस्टिंग, मग ते एखाद्या व्यक्तीने किंवा म्युच्युअल फंडाने वापरले असो, प्रत्येक तिमाही किंवा वर्षात बाजाराला हरवण्यासाठी तयार केलेली रणनीती नाही. हे एक धैर्य, शिस्त आणि व्यवसायाच्या मूलभूत तत्वांच्या सखोल आकलनावर आधारित तत्त्वज्ञान आहे. जरी बाजाराच्या विविध चक्रांमध्ये त्याची सापेक्ष कामगिरी बदलत असली, तरी कमी किंमतीत चांगल्या मालमत्ता खरेदी करणे आणि सुरक्षिततेचे मार्जिन राखणे ही त्याची मूळ तत्वे दीर्घकाळात संपत्ती निर्मितीसाठी एक मजबूत आणि यशस्वी दृष्टिकोन म्हणून सातत्याने सिद्ध झाली आहेत.